

CANLI INTRANAZAL GRİP AŞISI

BİLMENİZ GEREKENLER

2011-12

1. Niçin aşılanmalısınız?

Grip çok bulaşıcı bir hastalıktır.

Etkeni öksürme, hapşırma veya burun salgılarıyla bulaşan grip virüsüdür.

Her yaşta insan gribe yakalanabilir ancak hastalanma oranı çocuklar arasında en yüksektir. Birçok kişi grip olduğunda birkaç gün sürer. Gripte:

- ateş/ titreme
- boğaz ağrısı
- kas ağrıları
- öksürük
- baş ağrısı
- halsizlik
- burun akıntısı veya tıkanıklığı olabilir.

Aynı belirtilere neden olan ve yanlışlıkla grip zannedilen başka hastalıklar da vardır.

Küçük çocuklar, 65 yaş ve daha büyük kişiler, gebeler ve kalp, akciğer veya böbrek hastalığı olanlarla bağışıklık sistemi zayıf olan kişilerde hastalık ağır seyredebilir. Yüksek ateş ve zatürreye neden olabilir ve mevcut hastalığı olanların durumu kötüleşebilir. Çocuklarda ishal ve havale geçirmeye neden olabilir. Her yıl mevsimsel grip nedeniyle binlerce insan ölüyor veya hastaneye yatar.

Aşılanarak kendinizi gripten korurken diğer kişilere de hastalık yaymanızı önlersiniz.

2. Zayıflatılmış canlı grip aşısı – LAIV (nazal sprey)

İki tip grip aşısı bulunmaktadır:

1. Canlı, hastalık yapma yeteneği azaltılmış grip virüsü içeren LAIV isimli aşı burun içine sprey şeklinde kullanılmaktadır.

2. İnaktif (ölü) grip aşısı iğneyle enjeksiyon şeklinde yapılmaktadır. Bu aşı için ayrı bir aşı bilgi formu vardır.

Gribe neden olan virüsler devamlı değişmektedir, bu nedenle her yıl tekrar aşılanma önerilir. Her yıl bilimadamları aşının içindeki virüsleri o yıl gribe neden olabileceği düşünülen virüslerle değiştirirler. Grip aşısı, aşının içindeki grip virüsleri dışındaki grip virüsleri de dahil diğer virüs enfeksiyonlarına karşı koruma sağlamaz.

Korunma aşından yaklaşık 2 hafta sonra gelişir. Korunma 1 yıla kadar devam eder.

LAIV aşı içinde thimerosal veya diğer koruyucu maddeler bulunmaz.

Live Attenuated Influenza Vaccine-Turkish (7/26/11)

3. Kimler canlı grip aşısı olabilir?

LAIV 2 ila 49 yaş aralığındaki hamile olmayan ve 4 nolu başlık altındaki bazı hastalıkları olmayan kişilere önerilmektedir.

4. Bazı kişiler zayıflatılmış canlı grip aşısı – LAIV olmamalıdır

LAIV herkese önerilmemektedir. Aşağıdaki kişilere **inaktif** aşı yapılmalıdır:

- **50 yaş ve üstü erişkinler ve 6 ay – 23 ay arasındaki çocuklar.** (6 aydan küçük çocuklara her iki tip grip aşısı da yapılmamalıdır.)
- 5 yaştan küçük astımlı veya geçen yıl bir veya daha fazla wheezing atağı geçiren çocuklar.
- Hamile kadınlar.
- kalp hastalığı -böbrek hastalığı -karaciğer hastalığı -akciğer hastalığı -şeker hastalığı gibi metabolik hastalığı -astım -kansızlık ve diğer kan hastalıkları gibi ciddi uzun süreli sağlık problemi olan kişiler
- Solunum problemlerine neden olabilecek kas ve sinir hastalıkları (havale geçirme ve ciddi serebral palsi gibi) olan kişiler.
- Bağışıklık sistemi zayıf kişiler.
- Kemik iliği transplantasyon ünitesindekiler gibi koruma gerektiren bağışıklık sistemi zayıf kişilerle yakın teması olan kişiler. *HIV liler gibi diğer bağışıklık sistemi zayıf kişilerle yakın teması olan kişiler LAIV olabilirler. Yenidoğan yoğun bakım ünitesi ve onkoloji kliniği sağlık çalışanları da LAIV olabilirler.*
- Uzun süreli aspirin tedavisindeki çocuk ve adölesanlar.

Doktorunuza ciddi alerjik (hayatı tehdit eden) reaksiyon öykünüz varsa söyleyin. Herhangi bir aşı bileşenine karşı ciddi alerji de aşı olmamak için bir nedendir. Grip aşısına karşı alerjik reaksiyonlar nadirdir.

Daha önce grip aşısı uygulamasından sonra ciddi bir reaksiyonunuz olduysa doktorunuza bunu söyleyin.

Guillain-Barré Sendromu (ciddi bir felç hastalığı, GBS de denmektedir) öykünüz varsa grip aşısı olmadan önce doktorunuzla konuşun. Doktorunuz size aşının önerilip önerilmediğine karar vermenize yardımcı olacaktır.

Son 4 hafta içinde başka bir aşı olduysanız bunu doktorunuza bildirin.

Burundan nefes almayı güçleştiren herhangi bir ciddi burun problemi olanlarda inaktif grip aşısı olmalıdır.

Aşı tarihinde orta veya ağır derecede hastalığınız varsa grip aşısı olmadan önce iyileşmenizi bekleyin. Doktorunuzla aşı şemanızı yeniden düzenlemek için konuşun. Hafif hastalıklar genellikle aşıya engel olmaz.

5. Ne zaman grip aşısı olmalıyım?

Mümkün olan en erken zamanda aşı olunmalıdır. Böylece grip mevsimi erken başlarsa korunmanız sağlanmış olur. Hastalığın sizin bulunduğunuz bölgede görüldüğü süre boyunca her zaman aşılanabilirsiniz.

Grip her zaman görülmekle birlikte en çok Ekim-Mayıs ayları arasında olabilir. Son yıllarda birçok enfeksiyon Ocak ve Şubat aylarında görüldü. Birçok yıl Aralık ayında ve sonrasında bile yapılırsa aşı faydalı olabilir.

Erişkinler ve büyük çocuklara her yıl yalnız 1 doz aşı yapılması yeterlidir. Fakat 9 yaş altındaki bazı çocuklar 2 kez aşı olmalıdırlar. Doktorunuzla konuşun.

Grip aşısı diğer bütün aşılarla aynı anda yapılabilir.

6. LAIV aşısının riskleri nelerdir?

Her zaman, bir aşının ilaçlara benzer şekilde şiddetli alerjik reaksiyonlar gibi ciddi problemlere neden olabileceği bilinmelidir. Ancak bir aşının ciddi yan etkilere veya ölüme neden olma riski oldukça düşüktür.

Canlı grip aşısı virüsleri nadiren insandan insana yayılır. Yayılırsa bile hastalığa genellikle neden olmazlar.

LAIV zayıflatılmış virüsten üretilir ve gribe neden olmaz. Aşı yapılan kişilerde aşağıdaki hafif yan etkiler görülebilir.

Hafif problemler:

2 -17 yaş aralığındaki bazı çocuklar ve adolesanlarda:

- burun akıntısı, tıkanıklık veya öksürük
- ateş
- baş ağrısı ve kas ağrıları
- wheezing
- karın ağrısı veya nadiren kusma veya ishal

18 – 49 yaş aralığındaki erişkinlerde:

- burun akıntısı, tıkanıklık
- boğaz ağrısı
- öksürük, titreme, yorgunluk/halsizlik
- baş ağrısı

Şiddetli problemler:

- Hayatı tehdit eden alerjik reaksiyonlar çok nadirdir. Eğer bunlar olursa aşidan sonraki birkaç dakika ile birkaç saat arasında olur.
- Herhangi bir ürün kullanımından sonra bu nadir reaksiyonlar olursa binlerce veya milyonlarca kişi o ürünü kullanana kadar bunların farkına varılamayabilir. LAIV lisans aldıktan sonra milyonlarca doz dağıtılmıştır ve hiçbir ciddi problem tespit edilmemiştir.

Aşılar güvenilirlik açısından her zaman izlenmektedir. Daha fazla bilgi için:

www.cdc.gov/vaccinesafety/Vaccine_Monitoring/Index.html

ve

www.cdc.gov/vaccinesafety/Activities/Activities_Index.html

adreslerini ziyaret edin.

7. Şiddetli bir reaksiyonda neler olur ve ne yapılmalıdır?

Nelere bakmam gerekir?

Yüksek ateş veya davranış değişikliği gibi olağan olmayan bir durum var mı, bakın. Şiddetli alerjik reaksiyonun bulguları solunum sıkıntısı, seste boğukluk veya wheezing, deride kabarıklıklar, solukluk, halsizlik, çarpıntı veya baş dönmesi olabilir.

Ne yapmalıyım?

- Bir doktor **çağırın** veya hemen aşı yapılan kişiyi doktora götürün.
- Doktorunuza ne olduğunu, ne zaman olduğunu ve aşının zamanını **söyleyin**.
- Doktorunuzdan Aşı Yan Etki Rapor Sistemi'nin (VAERS) formunu doldurmalarını **isteyin** veya kendiniz **1-800-822-7967** nolu telefondan VAERS'i arayın veya **www.vaers.hhs.gov** adresindeki web sitesine bildirimde bulunun.

VAERS tıbbi tedavi konusunda bilgi sağlamaz.

8. Ulusal Aşı Sonrası İstenmeyen Etki Yardım Programı

Ulusal Aşı Sonrası İstenmeyen Etki Yardım Programı (VCIP) 1986 da oluşturulmuştur.

Bir aşıya bağlı zarar gördüğünü düşünenler program hakkında daha fazla bilgi almak ve bildirimde bulunmak için

1-800-338-2382 yi aramalı veya

www.hrsa.gov/vaccinecompensation web sitesini ziyaret etmelidir.

9. Daha çok bilgiyi nereden alabilirim?

- Doktorunuza sorun. Size aşı paketleri içindeki açıklamaları verebilirler veya diğer bilgi kaynaklarını önerebilirler.
- Mahalli veya eyalet sağlık birimlerini arayın.
- Centers for Disease Control and Prevention (CDC) ile temas kurun:
  - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** yi arayın veya
  - CDC'nin **www.cdc.gov/flu** web sitesini ziyaret edin.

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH & HUMAN SERVICES
Centers for Disease Control and Prevention National
Immunization Program

Live Attenuated Influenza Vaccine-Turkish (7/26/11)
Translation provided by Mustafa Kozanoğlu, MD,
Dogus Child Healthcare Center, Adana, Turkey